

METODYKA NAUCZANIA ETYKI

STUDIUM FILOZOFII I ETYKI ISNS

SYLABUS

I. Opis ogólny zajęć.

Zajęcia mają na celu kompleksowe przygotowanie uczestników do podjęcia teoretycznych i praktycznych wyzwań związanych z nauczaniem etyki oraz innych przedmiotów filozoficznych.

II. Szczegółowy program zajęć.

Tematyka zajęć dzieli się na cztery główne części. Na zajęciach zajmujemy się tymi częściami naprzemiennie, w zależności od dynamiki przebiegu zajęć. Te części to:

1. Teoria.

Zajęcia z dydaktyki etyki czy filozofii, ujęte teoretycznie, wchodzą w zakres szeroko rozumianej metafizyki. Odwołując się do tekstów z tego zakresu podejmujemy problem takie jak:

- A. Czego nauczać w ramach lekcji etyki, bądź filozofii?
- B. Do kogo adresowana jest taka lekcja?
- C. Czy warto uczyć etyki i filozofii w szkole?
- D. Czy na zajęciach ważniejsze są umiejętności filozoficzne czy wiedza filozoficzna?
- E. Co to są umiejętności filozoficzne i jak oceniać ich nabywanie?
- F. Formalne i nieformalne (pozainstytucjonalne) postaci przekazu wiedzy filozoficznej.

2. Dokumenty.

2.1. Zapoznujemy się z podstawowymi dokumentami z zakresu nauczania filozofii w różnych instytucjach. Te dokumenty to:

- A. Podstawa programowa z Etyki.
- B. Podstawa programowa z Filozofii.
- C. Regulamin Olimpiady z Filozofii.
- D. Regulamin Konkursu Filozoficznego dla Gimnazjum.
- E. Informator Maturalny z Filozofii.

2.2. Na zajęciach uczymy się stosować te dokumenty, czyli:

- A. Układać scenariusz lekcji do wybranych punktów Podstawy programowej z Etyki, bądź Filozofii.
- B. Weryfikować zapisy tych Podstaw w postaci testów i sprawdzianów (układamy pytania testowe oraz klucze sprawdzające).
- C. Uczymy się oceniać prezentację z etyki lub filozofii.
- D. Uczymy się oceniać aktywność ucznia na lekcji.
- E. Uczymy się oceniać esej z filozofii.

3. Techniki.

W ramach tego działu poznajemy i testujemy różne techniki i strategie przekazywania wiedzy filozoficznej. Omówimy między innymi techniki takie jak:

- A. Wykład.

- B. Praca w grupach.
- C. Debata.
- D. Gry strategiczne.
- E. Metoda Lipmana.
- F. Metoda SocratesCafe.
- G. Gra *obligatio*.
- H. Metoda *scholastyczna*.
- I. Metoda *filozofii radykalnej*.
- J. Metoda szkoły filozoficznej.
- K. Metoda sztuki formułowania wypowiedzi filozoficznej.

4. Forum.

Podczas zajęć studenci są zachęceni do zgłaszania własnych problemów i pytań z zakresu nauczania etyki, bądź filozofii. Problemy te, dodawszy do nich odpowiednie teksty, jeśli takie uda się znaleźć, dyskutowane są podczas zajęć.

III. Literatura.

Podczas zajęć dyskutujemy fragmenty różnych tekstów. Dobór zależy w dużej części od dynamiki zajęć. Bierzymy pod uwagę przede wszystkim teksty takie jak:

- Edukacja filozoficzna* (kwartalnik) - wybrane artykuły.
- Teaching of philosophy* (kwartalnik) - wybrane artykuły.
- Stefan Symotiuk. *Konwersatorium z metodyki nauczania filozofii*.
- John Hospers. *Wprowadzenie do analizy filozoficznej*.
- Pierre Hadot. *Filozofia jako ćwiczenie duchowe*.
- Michel Foucault. *Filozofia, historia, polityka*.
- Thomas Szlezak. *Czytanie Platona*.
- Thomas Bernhard. *Dawni mistrzowie*.
- Leo Moulin. *Średniowieczni szkolarze i ich mistrzowie*.
- Joseph Pieper. *Scholastyka*.
- Bronisław Baczek. *Hiob, mój przyjaciel*.
- Friedrich Nietzsche. *Schopenhauer jakowychowawca*. W: *Niewczesne rozważania*.
- Frank Furedi. *Gdzie się podzieli wszyscy intelektualiści?*
- Christopher Philips. *Socrates Cafe*.
- Irving Yalom. *Kuracja według Schopenhauera*.
- Allan Bloom. *Umysł zamknięty*.
- Martha Nussbaum. *W trosce o człowieczeństwo*.
- Warner Jaeger. *Paidea*.
- R. B. Brandt. *Etyka. Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki*.
- Zygmunt Bauman. *Szanse etyki w zglobalizowanym świecie*.
- Alasdair MacIntyre. *Trzy antagonistyczne wersje dociekań moralnych*.
- George Steiner. *Nauki mistrzów*.
- Z. Sareła. (red.) *Etyka w szkole? Jak nauczać*.
- M. Lipman, A. M. Sharp. *Dociekania etyczne (podręcznik dla nauczyciela)*.
- V. J. Bourke. *Historia etyki*.
- Deni Elliott. *Ethics in the First Person. A guide to Teaching and Learning practical Ethics*.

IV. Zaliczenie zajęć.

Na ocenę końcową przedmiotu składają się.

- ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność) 50 %
- obecność 50 %